

Königl. Preussischen Regierung
zu Bromberg.

No. 37.

Bromberg, den 12ten September 1817.

Allgemeines Paß-Edikt für die Preussische Monarchie.

Nachstehendes allgemeines Paß-Edikt für die Preussische Monarchie vom 20sten Juni 1817.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen u. u.

Nachdem die Gründe, welche Uns bestimmen mußten, durch das Paß-Reglement vom 20sten März 1813 die polizeiliche Aufsicht auf die Reisenden zu verstärken, seit den glücklichen Ereignissen der folgenden Jahre aufgehört haben, und die gegenwärtigen Verhältnisse Unserer und der übrigen Staaten Uns gestatten, die in der Paßpolizei nochwendig gewordene Strenge zu mildern, und hierbei eben so sehr auf die Freiheit des Verkehrs, als auf die Sicherheit im Innern Unserer Monarchie Rücksicht zu nehmen; so haben Wir für alle Provinzen Unserer Monarchie nachstehendes allgemeines Paß-Edikt entwerfen lassen, und publiciren dasselbe Kraft dieses, unter Aufhebung des Paß-Reglements vom 20sten März 1813, zur förderlichsten Einführung und Befolgung.

Erster Titel.

Bestimmungen für Reisen aus dem Auslande in Unsere Staaten.

§. 1. Niemanden, ohne Unterschied des Standes, Alters, Geschlechts und Glaubens, und ohne Unterschied, ob er zu Lande oder zu Wasser, zu Wagen, zu Pferde oder zu Fuß ankommt, ob er in Unseren Staaten verweilt, oder dieselben nur durchreisen will, soll anders, als auf den Paß einer der

Król. Pruskiéy Regencyi
w Bydgoszczy.

No. 37.

Bydgoszcz, dnia 12 Września 1817.

Względem ogólnego edyktu paszportowego dla państwa Pruskiego.

Następujący ogólny edykt paszportowy dla państwa Pruskiego z dnia 22. Czerwca 1817. My Fryderyk Wilhelm z Bożéy łaski Król Pruski etc. etc.

Gdy powody, które nas do wzmocnienia regulaminem z dnia 20. Marca 1813. dozoru nad podróżnikami skłoniły, od momentu szczęśliwych zdarzeń w latach następnych ustały, i terazniejszy państwa naszego, tudzież innych państw stosunki, pozwalają Nam złagodzić środki, które w policyi paszportowéy były potrzebne, a oraz mieć przytém wzgląd tak na wolność zarobków, jak i na wewnętrzne państwa Naszego bezpieczeństwo, rozkazaliśmy przeto ułożyć ogólny dla wszystkich prowincyi Naszego państwa edykt względem paszportów, który w następujący osnowie, przy uchyleniu regulaminu paszportowego z dnia 20. Marca 1813., mocą niniejszego ogłaszamy, celem spiesznego zaprowadzenia onegoż i stosowania się do niego.

Rozdział 1.

Przepisy o podróżach z zagranicy do państwa Naszego.

§. 1. Nikomu, bez różnicy stanu, wieku, płci i religii, i bez różnicy, czy lądem, wodą, wozem, konno lub pieszo przybywa, czy się chce w państwie Naszém zabawić lub tylko przez nie przejechać, nie ma być inaczej

in den §§. 3 und 4 gedachten Bestehen der Ein-
gang in Unfälle Staaten gefahrt werden.

§. 2. Gewon sind jedoch anzuennen:

- 1) Mehlene Speifen und Mhlleber ihres Gahr-
tes, für sich und ihr Gefahre;
- 2) Unfälle aus dem Zustande in das Ausland zur
vorfchreibenden Unterzucht, insoweit sie mit einem
vorfchreibensmäßigen Zuzugangs; Paffe versehen
sind;

3) Die Besondere bei an Unfällen Staaten für
nicht gedunden auswertigen Städte und an-
derer Verfassungen, insofern sie nicht weiter, als
in dieselbige Grenzörter rufen, und als un-
däselig bekannt sind, oder sich legitimiren können;
4) Handwerker, welche mit einem nach Vorschrift
des Besatzes zu erlassenden Schiffe eingeschiffet,
unverrücklichen Banderbuch, oder, wenn sie aus
Staaten kommen, wo solche Banderbücher ein-
geführt sind, mit vorschriftensmäßigen Pässen ver-
sehen sind;

5) Die Schiffmannschaft bei See und Stroms-
reisen, nach den Bestimmungen des §. 5;

6) Diejenigen, welche zur Verfolgung von Ders
brechern abgefannt, und durch gerichtliche Ver-
eiferte, oder andere öffentliche Papiere, dazu
legitimirt sind;

7) Ehefrauen, welche mit ihren Männern, und
Söhnen, welche mit ihren Eltern, oder einem
derselben verfen, und dennoch unter vaterlicher
Gewalt stehen; Pflegekinder, die bis zum
Zurückgelassen vorgehen Gebore ihren Gou-
vernand auf der Stelle begleiten, und alle Weier
sachen, die in des Stellenden Wohn, Ernod und
Gefolge sich befinden, in sofern diese Personen
in den Pass resp. des Ehemanns, der Eltern,
des Vormundes und der Dienstverpflicht hat
namentlich mit aufgenommen, und bei Pass- Aus-
haben getrigern Einandes, oder die nicht un-
ter der Passaufstellungen Beside stehen, im
Passe signalfire sind.

§. 3. Zur Entscheidung des, nach dem §. 1.
erforderlichen Zuzugangs; Paffes sind nur berechtigt:

1) Unfälle Staaten; Kanaler;

2) Unfälle Schiffahrt der ausländischen Angele-
gehenden;

3) Unfälle Posten; Schiffahrt;
4) Unfälle Provinzial; Regierung, und zwar

whitische do paßstwa Naszego dozwalane, iak
tylko na mooy paszportu przez jednę z władz
§§. 3. i 4. wymienionych udzielonego.

§. 2. Wyłącza się z tego:

- 1) rządzący Xiążęta i osłonki ich domn, eo
do nich samych i ich żony;
- 2) poddani Nasi z zagranicy do krajn wra-
cający, skoro stowornym do przepisów pa-
szportem wychodowym są opatrzonemi;
- 3) mieszkancc miast i innych miejsc zgrani-
cznych blisko granicy państwa Naszego
półonnych, skoro się dalej nieudają, iak
tylko do pogranicznych miejsc z terytu-
streny, i skoro znaniem są iako niepode-
rznani, iub iako tacy wylegitymowane się mogą;
- 4) rzemieślniczkowie, którzy niepodezrzanemi
kniżkami wędrowki, wedle przepisów edy-
knu wtery mierze wysię małego wydaniem,
albo jeżeli przychodzą z państw, gdzie za-
danych ksiątek wędrowki nie masz, wpo-
wadzonych, paszportem do przepisów sto-
sownemi są opatrzeni;
- 5) marytkowie i szypcy, morzem lub rzeką
plynący, wedle przepisów §. 5.
- 6) ci, którzy w celu sciągania zbrodniały zo-
stali wysłanemi i sigdownym certyfikatem
iub innemi publicznemi papierami do tego
są powołanione;
- 7) żony, które z swemi mężami i dziećmi, które
z swoimi rodzicami, albo z oycem samym
iub z matką tylko idą, wychowane, kto-
dzą oycowską rodziną, wychowane, kto-
rzy są do skonczonogo ceternatego roku
opiekunowi swojemu w poleciek towarzyszą,
i wswayzy, którzy się w służbie podroz-
nigiego znajdają; skoro w paszporcie resp.
męża, rodziców, opiekun i podatwa z
innymi i nazwiska są zapisanemi, a co do
posiadających paszportu osób z naszego
stanu, iub które władzy paszport wydają-
cay nie są podległe, skoro się ich rysopis
w paszporcie znajduje.

§. 3. Do wydawania paszportów wcho-
dowych, wedle §. 1. polubnych, uprawniajo-
nemi są tylko:

- 1) Nasse Kancelarz państwa;
- 2) Nasse Ministerium spraw kewnętranych;
- 3) Nasse Minister polioyri;
- 4) Nasse Regencye prowincjonalne, a to dia-

nicht bloß für die ihnen untergeordnete Provinz; sondern für den ganzen Umfang Unserer Staaten;

5) Unsere, an auswärtigen Höfen akkreditirten Gesandten, Residenten und Geschäftsträger, so wie Unsere in fremden Staaten angelegten Handels-Agenten und Konsuls, jedoch nur an Unsere Untertanen, und an diplomatische Personen und Kouriere Unseres Hofes;

6) Die Staats- und Provinzial-Regierungs-Behörden auswärtiger Staaten;

7) Die von fremden Gesandten an auswärtigen Höfen an die Untertanen ihres Hofes zur Rückkehr in ihr Vaterland ertheilten Pässe gelten auch zu der dabei erforderlichen Durchreise durch Unsere Staaten, jedoch müssen sie beim Eingange und beim Ausgange von der resp. ersten und letzten Polizei-Behörde visit werden.

§. 4. Außer den vorgedachten sollen keine Pässe als gültig zu Reisen in Unsere Staaten angenommen werden; jedoch wird zur Erleichterung des Verkehrs mit benachbarten Staaten in folgenden Fällen den einzelneischen Ortsobrigkeiten die Ertheilung von Eingangs-Pässen nachgelassen:

1) Den ländlichen Landrätchen und städtischen Polizei-Verwaltungen an die Bewohner des zunächst angrenzenden Distrikts von zwei Meilen des Auslandes, welche in ihrem resp. Kreise und Bezirk Handels- oder andere bringende, oder dñers wiederkehrende Geschäfte haben, und als unbescholten und unverdächtig der Polizei-Behörde bekannt, oder sonst hinlänglich legitimirt sind; wobei überdies gestattet wird, daß diese Pässe nicht bloß zu einzelnen Reisen; sondern auch als General-Pässe für die Dauer eines Jahres ausgegeben werden.

2) Den Polizei-Behörden Unserer Hafenstädte nach weiterer Vorschrift des §. 5.

3) Den Landrätchen und städtischen Polizei-Verwaltungen an Kaufleute und andere Personen, welche aus einer größern Entfernung als zwei Meilen aus dem benachbarten Auslande zum Handel in Unsere Staaten kommen, und sich als unverdächtig legitimirt haben.

4) Den Grenzbehörden an alle diejenigen, welche

tzlich na podległą im prowincyę, ale też na całe państwo Nasze.

5) Nasi przy dworach zagranicznych akkredytowani Postowie, Rezydenty i sprawujący interesa, tudzież Nasi w obcych państwach ustanowieni Agenci banklowi i Konsulowie, iednakże tylko co do paszportów dla Naszych poddanych, a oraz osób dyplomatycznych i Kuryerów Naszego dworu;

6) Władze rządowe krajowi i prowincjonalne w państwach zagranicznych;

7) paszporta przez obcych postów przy dworach zagranicznych poddanych ich dworów depowtu do owczyzay wydane, ważną są także co do potrzebnego w podróży tęj przeciad przez Nasze państwo, iednakże przy wchodzie i wychodzie przez resp. pierwszą i ostatnią władzę policyjną wixowane być muszą.

§. 4. Procs paszportów powyższych żadne inne są ważne do podróży w państwie uważane nie będą; wszelako dla ułatwienia związków zarobkowych z państwami sąsiedzkimi, pozwala się miejscowym władzom krajowym wydawać paszporta wchodowe w następujących przypadkach:

1) krajowi Konsyliarze ziemianscy i władze policyjne miast wydawać mogą paszporta mieszkańcom z powiatu pogranicznego na dwie mile odległości w państwie sąsiedzkim, którzy w swym resp. powiecie lub obwodzie handlowe lub inne nagłe, albo często odnawiające się mają okynności, z których władza policyjna zna jako nieskazytelnych i żadnemu nie podpadających podevrzeniu, lub którzy się dostatecznie wylegitymować są w stanie; przyczem się iessące i to dotwala, że paszporta nie tylko na pojedyncze podróże, ale też jako paszporta generalne na przeciąg roku iednego wydawane być mogą;

2) mogą także udzielić paszporta władze policyjne w Naszych miastach portowych, wedle przepisów §. 5;

3) Konsyliarze ziemianscy i Władze policyjne miast, kupcom i innym osobom, którzy z dalszey odległości aniżeli na dwie mile z krajów sąsiedzkich w interesach handlowych do państwa Naszego przybywają, i jako niepodeyrzani wylegitymują się;

4) władze pograniczne wszelkim sprowa-

Waaren, die sie jedoch nicht selbst einzeln absetzen wollen, nach einem inländischen Handelsorte zur Abfertigung führen, bis zu diesem Orte ihrer Bestimmung; jedoch nur auf kurze Frist, und unter Bezeichnung einer bestimmten Reise-Route.

5) Zur Erleichterung des Mess-Verkehrs wird überdies jedem Kaufmann, der durch einen auf die in Frage stehende Messe gerichteten Paß der Polizei-Behörde seines Wohnortes sich legitimiren kann, gestattet, die Messe zu besuchen, und deshalb in unsere Staaten zu reisen.

6) Die Gränz-Behörden an Frachtfahrer und Viehhändler, in Gemäßheit des Edikts vom 20sten Februar 1814.

7) Denjenigen Ausländern, welche einheimische Brunnen oder Bäder besuchen wollen, ist der Eingang auch auf den Paß der Polizei-Behörde ihres Wohnortes gestattet.

§. 5. Was die zur See und auf Strömen reisenden Personen betrifft; so bedarf

1) die Schiffsmannschaft keines eigenen, besonderen Passes; sondern genügt es, wenn das die Personbeschreibung enthaltende namentliche Verzeichniß derselben dem gesetzlich eingerichteten Passe des Schiffers, oder Kapitäns, oder in der Musterrolle in beglaubter Art beigelegt ist, jedoch muß der Schiffer, wenn bei Stromreisen jemand von der Schiffsmannschaft im Lande vom Schiffe entlassen wird, oder zurückbleibt, oder die Schiffsmannschaft verstärkt wird, dies sogleich der Polizei-Behörde des Orts, an welchem derselbe das Schiff verließ, melden, und von dieser das zurückbleibende Individuum im Passe, oder in der Musterrolle gelistet werden.

2) Den auf den Schiffen befindlichen übrigen Personen, sie seien Eigenthümer oder Führer des Schiffes, oder der Ladung, Kargadoren oder bloße Reisende, ohne Unterschied, ob sie in Handels- oder anderen Geschäften reisen, und von Schiffen verlangt oder gebraucht worden, ist der Eingang in unsere Staaten auf den Paß entweder der Ortspolizei-Behörde des einheimischen Hafens, in welchem sie landen, oder der auswärtigen Hafenstadt, aus welcher sie

zuziehend na osi do kraiewego miasta handlowego towary, których sami poedyńczo sprzedać niechcą, a to aż do miejsca przeznaczenia towarów, jednakże tylko na krótki przeciąg czasu i z oznaczeniem druzi;

5) prócz tego w celu ułatwienia handlu na iarmarkach, dozwała się iarmarki odwiedzać i tym końcem do państwa naszego przybywać każdemu kupcowi, który się co do podróży na oznaczony iarmark pasportem przez władzę policyijną w miejscu zamieszkania jego wydanym wylegitymować jest w stanie;

6) władze pograniczne udzielić mogą paszportu wożącym towary i handlersom bydła, stosownie do edyktu z dnia 20. Lutego 1814;

7) cudziemcom, którzy do wód w kraju naszym przyjechać mają zamiar, wolno przybyć za paszportem władzy policyijnej w miejscu ich zamieszkania.

§. 5. Co się tyczy osób morzem lub rzeką płynących:

1) niepotrzeba, aby matkowicie i flisy własne oddzielne mieli paszports, lecz dosyć na tém, gdy imienia ich desygnacya rysopisy zawierająca, do paszportu syptra lub kapitana wedle przepisów ułożonego jest dołączoną, lub gdy w desygnacyi ludności na statku znajdujący się w sposobie wiarygodnym są zapisanemi; winien jednakże sypser, skoro w podróży rzeką który z flisów ze statku zostanie w kraju oddalonym, lub skoro się który z nich na miejscu jakim pozostanie, albo skoro ludność na statku powiększy się, donieść o tém natychmiast władzy policyijnej w miejscu, na którym się flis pozostął, a ta wymaże go z paszportu lub z desygnacyi ludności na statku znajdujący się;

2) innym osobom na statku będącym, czy one są właścicielami lub kierującymi statkiem albo ładunkiem, czy też kargadorami (meklerami) lub tylko podróżnemi, bez różnicy, czy jadą w handlowych lub innych interessach, wolno wniesć do państwa naszego na mocy paszportu udzielonego przez władzę policyijną kraiewego portu, do którego zawiają, lub portu zagranicznego, z którego przybywają; w ostatnim jednak

kommen, gestattet; jedoch ist im letzten Falle der Paß der Polizeibehörde des Hafens zur Wisa, und eventualiter zur Bervollständigung vorzulegen.

§. 6. Alle diejenigen, welche außer den im §. 2. gedachten Ausnahmen, aus dem Auslande unsere Staaten, oder eine Provinz derselben betreten wollen, müssen beim Eintritt in dieselben, mit dem noch nicht abgelaufenen Paß einer der, nach vorstehenden Bestimmungen zu dessen Ertheilung berechtigten Behörden versehen seyn, und ohne denselben nicht über die Grenze Unseres Reichs gelassen; sondern von den mit der Handhabung dieses Edikts beauftragten Behörden und Offizianten zurückgewiesen, oder wenn sie die Landesgränze bereits überschritten haben sollten, angehalten, und an die nächste Polizei-Behörde gewiesen werden. Diese hat in Ansehung derjenigen, die sich überall nicht legitimiren können, in Gemäßheit der vorhandenen Vorschriften zu verfahren, dagegen aber denjenigen, der durch Nachweisung eines rechtmäßigen Gewerbes, Bekanntschaft mit zuverlässigen Inländern, oder sonst als unverdächtig sich ausgewiesen hat, mit einem Interims-Paße zur weitem Reise bis zur nächsten auf der Route gelegenen Stadt, in welcher eine zur Ertheilung eines Eingangspasses berechnete Behörde vorhanden ist, bei welcher der Reisende sich ausführlich zu legitimiren hat, zu versehen.

Zweiter Titel.

Bestimmungen für Reisen aus Unsern Staaten ins Ausland.

§. 7. Niemand, ohne Unterschied zwischen Inländern und Fremden, soll ohne einen Ausgangs-Paß, zu Wasser oder zu Lande auf irgend eine Art aus Unsern Staaten in das Ausland reisen.

§. 8. Ausgenommen von dieser Vorschrift sind nur die §. 2. angeführten Individuen, und Militär-Personen, welche auf Kommando gehen, so wie alle diejenigen, die mit vortheilhaftigen Pässen in Unseren Staaten angekommen sind, zur Rückreise auf denselben, insofern der Eingangspass auch auf letztere lautet, noch nicht abgelaufen, und von der Polizei-Behörde des inländischen Bestimmungs- oder Aufenthaltsorts zur Rückreise visirt ist.

§. 9. Zur Ertheilung eines Ausgangs-Passes sind, bis auf die §. 10. gedachten Ausnahmen,

przypadku winien byćz paszport do zawisowania i eventualiter udokładnienia onegoż władzy policyiney portu przełożony.

§. 6. Wszyscy sztem egim niowyłączeni i z zagranicy do państwa Naszego lub którykolwiek prowincyi onegoż przybyć chcący, winni przy wniesiu okazać paszport, w którym oznaczony czas jeszcze nieupłynął, przed iedną z władz wedle powyższego przepisu do wydania onegoż upoważnioną udzielony, a bez którego nikt przez granicę państwa przepuszczonym byćz niepowinien, i władze tudzież urzędnicy do wykonywania niniejszego edyktu obowiązani, winni każdego niemającego paszportu od granicy zwracać, albo jeżeliby już ię przeszedł, przytrzymać i do najbliższej władzy policyiney oddać, które sobie względem niemogących się dostatecznie wylegitymować, wedle exyistujących postapi przepisów, tego zaś, który się okazaniem dozwolonego proceduru, albo znajomości z pewnymi krajowcami lub innym sposobem niepoodeyrzanym byćz okaże, paszportem internatycyanym na dalszą podróż aż do najbliższego na trakcie położonego miasta gdzie się władza do wydawania paszportów wchodowych upoważniona znajduje, a przed którą podróżujący dostateczniy się wylegitymować będzie winien, opatrzy.

Rozdział 2.

Przepisy o podróżach z państwa Naszego z granicę.

§. 7. Nikt, bez różnicy między krajowcami a cudzoziemcami, niemoże wodą, lądem, iakimkolwiek bądź sposobem wyciekać bez paszportu wychodowego z państwa naszego z granicę.

§. 8. Wyłączaia się tylko z tego wymienione w §. 2, indywidua, tudzież osoby wojskowe wykonnenderowane, iakoteż wszyscy, którzy za stósownemi do przepisów paszportami do państwa Naszego przybyli, w których czas powrotu, jeżeli także powrot w paszporcie wchodowym zakreślony został, jeszcze nieupłynął i paszporta przez władzę policyiną w miescu przeznaczenia lub pobytu celem powrotu zawisowane zostały.

§. 9. Do wydawania paszportów wychodowych żadna miejscowa władza policyina

keine Orts-Polizei-Behörden, sondern lediglich beauftragt:

- 1) Unser Staats-Kanzler;
- 2) Unser Ministerium der auswärtigen Angelegenheiten;
- 3) Unser Ministerium der Polizei;
- 4) Unsere Provinzial-Regierungen, insofern in dem Lande, wohin der Paß lautet, Pässe der Provinzial-Behörden zum Eingang genügen, als worüber die Regierungen vom Polizei-Ministerium näher instruiert werden;
- 5) Die an unserm Hoflager akkreditirten fremden Gesandten, Residenten und Geschäftsträger, jedoch nur an diplomatische Personen, Kouriere, und Unterthanen ihres Hofes, und müssen diese Pässe in Ansehung der diplomatischen Personen und Kouriere von unserm Ministerium der auswärtigen Angelegenheiten; in Ansehung der übrigen Unterthanen aber von unserm Polizei-Ministerium visirt, und ohne diese Visa innerhalb unserer Staaten, als ungültig angesehen und behandelt werden;
- 6) Die in unsern Staaten angelegten fremden Handels-Agenten und Konsuls, jedoch nur an Unterthanen ihres Hofes, und unter der Visa der Polizei-Behörden des Ortes, an welchem sie angestellt sind, ohne welche die Konsulats-Pässe überall nicht zu beachten sind.

§ 10. Ausnahmewise sind jedoch zur Ertheilung von Ausgangs-Pässen die §. 4. No. 1. und 2. genannten Behörden dergestalt beauftragt, daß sie unter eben den Bestimmungen, unter welchen sie nach der angeführten Vorschrift Eingangs-Pässe geben dürfen, den Einwohnern ihres resp. Kreises und Orts auch Ausgangs-Pässe auf die dort bestimmte Zeit, Entfernung und Fälle ertheilen können.

§ 11. Außer diesen im vorigen §. angeführten Fällen, haben die mit der Verwaltung und Handhabung der Paß-Polizei beauftragten Behörden und Offizianten nicht zu gestatten, daß jemand ohne den annoch gültigen Paß einer der im §. 9. genannten Behörden, zu Wasser oder zu Lande aus unsern Staaten sich begiebt; sondern diejenigen, die diesem entgegen handeln, anzuhalten, und nach Anleitung des §. 6. zu verfahren.

Dritter Titel.

Bestimmungen zu Reisen innerhalb unserer Staaten.

§ 12. Zu Reisen im Innern unsers Reichs

exclusive wyłączenia w §. 10. wyrażone, nie jest upoważnioną, lecz jedynie

- 1) Nasze Kancelars państwa,
- 2) Nasze Ministerium spraw zewnętrznych
- 3) Nasze Ministerium policyi,
- 4) Nasze Regencye prowincjonalne, jeżeli do kraju, do którego passport wystawionym został, za paszportami władz prowincjonalnych wnieść można, osztem Minister policyi dokładniéj Regencye zainformuje;
- 5) akkredytowani przy dworze Naszym zagraniczni Posłowie; Resydenci i sprawujący interesa, iednakże tylko dla osób dyplomatycznych, kuryerów i poddanych swych dworów, a które te paszporta co do osób dyplomatycznych i kuryerów przez Naszego Ministra spraw zewnętrznych, co zaś do innych poddanych przez Naszego Ministra policyi wizowane, i bez takowej wizy za nieważne wewnątrz państwa uważane być powinny.
- 6) zagraniczni w państwie Naszém ustanowieni ajenci handlowi i konsulowie, iednakże tylko dla poddanych swych dworów, i za wizą władz policyjnych w miejscu, w którym są ustanowionemi, a bez której passporta Konsulów za nieważne uważane być powinny.

§ 10. Władze iednak w §. 4. Nr. 1. i 2. wyjątkowo do wydawania paszportów wychodowych w tym sposobie, że pod temiż samemi warunkami, pod któremi wedle danego przepisu paszporta wchodowe udzielać mogą, mieszkańcom ich resp. powiatu i obwodu wydawać także będą paszporta wychodowe na czas, odległość i przypadek racjonalnym przepisem oznaczony.

§ 11. Prócz przypadków w powższym §cie wymienionych powinny władze i urzędnicy, którym odbywanie policyi paszportowej zostało powierzone, przestrzegać tego, aby nikt bez ważnego iessore paszportu, przez którą z władz §. 9. wskazanego wydanego, wodą lub lądem z państwa naszego się niewyosił, i tych którzyby się temu sprzeciwili przytrzymać, i z nimi sobie wedle §. 6. postąpić.

Rozdział 3.

Przepisy o podróżach wewnątrz kraju.

§ 12. Do podróży wewnątrz państwa

soß der Inländer eines Polzei-Passes nicht bedürfen, sondern ohne denselben frei und ungehindert reisen dürfen, jedoch schuldig seyn, auf Verlangen der Polzei-Behörden und derjenigen Offizianten, welchen die Aufrechterhaltung der Sicherheits-Polizei obliegt, entweder durch die §. 13. gedachten Legitimations-Karten, oder durch Atteste, Briefschaften und andere Dokumente, durch Zeugnisse, oder durch sonstige glaubwürdige Mittel, als unverdächtig sich zu legitimiren, wdriger, falls jeder alle diejenigen Unannehmlichkeiten sich selbst zuzuschreiben hat, die aus der Handhabung der Polzei-Gesetze für ihn entstehen können.

Der Inländer bedarf zu Reisen aus einer unserer Provinzen in die andere auch dann keines Passes, wenn er dabei einen zwischen beiden liegenden Ort des Auslandes berühren muß, falls die Gesetze des letztern den Paß nicht erfordern.

§. 13. Zur Erleichterung der Legitimation sollen jedoch den im Innern Unseres Staats reisenden Inländern auf Verlangen von Unserm Polzei-Ministerium, von der Regierung der Provinz, oder von der ordentlichen Polzei-Obrigkeit ihres Wohnorts, entweder Pässe, oder mit dem Stagnamente versehene Legitimations-Karten, gegen eine Gebühr von vier Groschen incl. des Stempels von zwei Groschen, auf ein Jahr erteilt, und nach Ablauf desselben anderweitig anvergelblich verlängert werden.

§. 14. Nachstehende Inländer sind aber auch zu Reisen innerhalb Landes passpflichtig:

- 1) Die Handwerksgefallen, insofern sie in weiterer Vorschrift des zu erlassenden besondern Edikts, anstatt der Pässe mit einem Wanderbuche versehen seyn müssen;
- 2) Alle diejenigen, die mit der ordentlichen Post reisen;
- 3) Alle Juden, die nicht Staatsbürger sind.

§. 15. In Ansehung der Reisen der Militär-Personen verbleibt es bei dem bisherigen, auf eigenen Vorschriften und besondern Dienstverhältnissen gegründeten Verfahren, und können daher Aus- und Eingangs-Pässe an aktive Militair-Personen zu Dienststellen, sowohl von unserm Kriegs-Ministerium, als von den kommandirenden Generalen, erteilt werden, wozu sie zu Reisen ins Ausland, in Privatangelegenheiten, nach

Nasшего nepotrzeba, aby kraiowice miał paszportu policyiny, i bez niego wolno i bez przeszkody podróże odbywać może; iednakże winien, skoro tego władza policyoina lub urzędnik, do którego policya bezpieczeństwa należy, sążada, attestami legitymacyinemi w §. 13. wyrażonemi, lub też świadectwami, listami i innymi dokumentami, albo narazcie zawiadzeniem lub innym jakim wiary godnym sposobem udowodnić, że jest niepodeyrany, gdyż w przeciwnym razie każdy sobie przypisać winien będzie wszelkie nieprzyjemności, iakich z wykonania ustawy policyinych dozna.

Kraiowice żadnego w tedy nawet paszportu do podróży z prowincyi iednéy do drugiéy w państwie Naszém niepotrzebuie, gdy pomiędzy iedną a drugą prowincyą przeklin kraiu sągranicznego przeieżdżać będzie musiał, skoro ustawy tegoż kraiu paszportu niewymagaia.

§. 13. W celu ułatwienia legitymacyi wydawane iednak będą kraiowcem wewnątrz państwa Naszego podróżniacym, na ich żądanie, przez Naszego Ministra policyi, albo przez Regencyą prowincyi, lub przez właściwą zwierzchność policyiną w miejscu ich zamieszkania paszporta albo atesta legitymacyinę rysopis obeymniajoc, za opłatą należytosi expedycyinéy w kwocie 4 dgr. incl. repla ceny 2 dgr. na rok ieden, po którego upłynieniu bezpłatnie przedłużane będą.

§. 14. Następujący zaś kraiowcy włani mieć paszporta i do podróży wewnątrz kraiu, iako to:

- 1) Cieladnicy rzemieślnickowice, jeżeliby wedle prz-pisów wyiść mającego oddzielnego edykta, zamiast paszportów; książkami wędrowki opatrzonemi bydź musieli;
- 2) wszyscy, którzy ordynaryiną pocztą iadą;
- 3) wszyscy żydzi, którzy nie są obywatelami państwa.

§. 15. Co do podróży osób woyskowych, pozostaie się przy dotychczasowém w właściwych przepisach i oddzielnych stósunkach służbowych sążadziacém się postępowaniu; mogą więc bydź paszporta wchodowe i wychodowe woyskowym w czynnéj służbie zostajacym, do podróży w interesie służbowym, przez Naszego Ministra woyny iakoteż przez dowodzących Generalów wydawane; do po-

Maassgabe der obigen Vorschriften, Pässe von den Polizei-Behörden nehmen müssen, zu Reisen im Innern des Landes für sie aber die Pässe ihrer Militär-Vorgesetzten genügen, und die Kommandanten und kommandirenden Offiziere auch zu kleinen Reisen an der Grenze, dem ihm untergebenen Militär, Pässe erteilen können. Alle Militär-Personen müssen sich jedoch bei den Grenzbehörden mit ihren Pässen ausweisen, wogegen dies im Lande nur an den Orten, in denen sich keine Gaskasse befindet, erforderlich ist.

Nichtaktive Militär-Personen sind unter den obigen Bestimmungen dieses §. nicht begriffen, sondern den allgemeinen Vorschriften gleich andern Einwohnern unterworfen. Eben dies ist der Fall in Ansehung der fremden aktiven, oder nicht aktiven Militärs.

Vierter Titel.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 16. Alle Ein- und Ausgangs-Pässe, welche erteilt seyn, von welcher Behörde sie wollen, müssen visirt werden:

- 1) von der ersten Polizei-Behörde am resp. Ein- oder Ausgangs;
- 2) von der Polizei-Behörde des Orts, an welchem der Passinhaber sich länger als 24 Stunden aufhält.

Die in Gemässheit des §. 14. nothwendigen Pässe zu Reisen innerhalb Landes sind gleichfalls von der Polizei-Behörde eines jeden Orts, an welchem der Reisende sich über 24 Stunden aufhält, zu visiren. Dagegen aber wird die in den frühern Gesetzen angeordnete Visirung des Passes in jedem Nachtquartier aufgehoben. Die Pässe sollen allemal unentgeltlich visirt werden.

§. 17. Es sollen alle, und Insonderheit die mit der Verwaltung oder Handhabung der Sicherheits-Polizei beauftragten höhern und niederen Behörden, die Gensdarmerte, die Gutsbesitzer, die Amtleute, Post-, Forst-, Zoll- und Acker-Beamten, ganz verzüglich aber die Polizei-Offizianten und Schulzen, und überhaupt alle und jede, welche es angeht, eine desto größere Aufmerksamkeit und Aufsicht in Ansehung der Reisenden und Fremden, der Gasthöfe, Herbergen und Fremdenwohnungen, und überhaupt auf alle Zweige der Sicherheits-Polizei beobachten, damit ungeachtet der den unbehörlichen Reisenden zugehenden Einschüchterungen der Reise, die öffentliche und Pri-

droxy saß za granicę w interesach prywatnych, winni mieć wedle powyższego przepisu paszporta od władz policyjnych, a do podróży wewnątrz kraju będą paszporta od przełożonych im wojskowych dostateczne, i Kommandanci, tudzież oficerowie dowodzący mogą nawet subordynowanym im wojskowym uzyskać paszporta do małych podróży nad granicą. Wszyscy jednak wojskowi powinni się przedtądzą nograniczną paszportami wylegitymować, wewnątrz zaś kraju w tych tylko miejscach, gdzie żadnego niemieckiego garnizonu.

Przepis powyższy nieściąga się do wojskowych, którzy w czynności nie są służbicy, gdyż ci porówno z innymi mieszkańcami ogólnym podlegają przepisom. To samo rozumie się o do wojskowych zagranicznych w służbie czynnej będących lub nie.

Rozdział 4.

Postanowienia ogólne.

§. 16. Wszelkie paszporta wchodowe i wychodowe, przez którąkolwiek bądź władzę wydane, muszą być wizowane.

- 1) przez pierwszą władzę policyjną przy wjeździe lub wyjeździe;
- 2) przez władzę policyjną w miejscu, gdzie się posiadający paszport dłużej aniżeli 24 godzin zabawi.

Paszporta do podróży wewnątrz kraju wedle §. 14 potrzebne, winny być również przez władzę policyjną na każdym miejscu wizowane, gdzie się podróżujący dłużej niż 24 godzin zabawi. Wizowanie jednak paszportów na każdym noclegu, dawalszym ustawami zalecone, uchyla się. Paszporta z resztą winny być zawsze bezpłatnie wizowane.

§. 17. Wszelkie, a w szczególności wyższe i niższe władze, które odbywają policyjną bezpieczeństwa mają sobie polecić, tudzież żandarmerie, posiadaciele dóbr, ekonomowie, urzędnicy pocztowi, leśni, celni i akcyzni, przynajmniej zaś urzędnicy policyjni i sottysi, a w ogólności każdy, do którego to należy, winien tem większy dawac swój i bacznosc na podróżujących i cudzoziemców, tudzież na oberze, gospody, meldowania obcych, słowem na każdy oddział policyjnej bezpieczeństwa, ażeby mimo zakreślonego ustawienia podróży dla osób nieskazytelnych bezpieczeństwa publicznego i prywatnego niebyło

vat: Sicherheit nicht gefährdet, und auch den Landstreichern und Verbrechern ihr Gewerbe nicht erleichtert werde, weshalb die bereits bestehenden Gesetze, ganz besonders in Ansehung der, der öffentlichen und Privat-Sicherheit gefährlichen Klassen und Individuen sorgfältigst beobachtet, und kräftigst gehandhabt werden sollen.

§. 18. Zur Erleichterung dieser fortwährenden Aufsicht und Kontrolle scharfen Wir Insonderheit die pünktlichste Befolgung der über die polizeiliche Aufsicht auf Gasthöfe und Herbergen, der Fremdenmeldungen und der Aufenthaltskarten vorgehenden Gesetze hiermit ein, und tragen Unserm Polizei-Ministerium auf, in Ansehung der beiden letztgedachten Gegenstände, die Polizei-Verwaltung mit bestimmter Instruktion zu versehen; die Aufenthaltskarten haben indessen nur in den größten Städten, und in den Handels- so wie in den Festungsstädten, statt.

§. 19. Unsere Staats- und Provinzialbehörden sollen die bei ihnen nachgesuchten Pässe den ihnen selbst, als unverdächtig hinlänglich bekannten Personen nicht anders, als auf das schriftliche Zeugniß der Ortspolizei-Behörde, daß der Reise von ihrer Seite nichts entgegen stehe, ertheilen; ein solches Zeugniß aber mit dem vollständigen Signalement, und der Angabe des Zweckes und Ziels, so wie der Dauer der Reise versehen sein, und Stempel und Gebührenfrei ertheilt werden.

§. 20. Die Postämter sollen bei Vermeldung nachdrücklicher Strafe, zu Reisen aus dem Auslande in unsere Staaten, oder aus diesen in jenes, mit Ausnahme der §§. 2. und 8. gedachten Fälle, an Niemand Extrapost- oder Kourierpferde geben, oder ihn mit der gewöhnlichen Post befördern, als nach dem derselbe den vorschrittmäßigen von einer, nach diesem Edikt dazu berechtigten Behörde ausgestellt, auf diese Reise lautenden, noch nicht abgelassenen Paß vorgezeigt hat.

§. 21. Fuhrleute, und überhaupt diejenigen, welche sowohl in den Städten, als auf dem Lande Pferde vermieten, sollen mit Ausnahme der §§. 2. und 8. bemerkten Fälle, bei willkürlicher Strafe keinen Reisenden über die Grenze Unserer Staaten, oder von den Grenzörtern weiter in Unsere Staaten fahren, als auf die Genehmigung der Polizei-Behörde des Orts.

§. 22. Gleichergestalt wird den Schiffen aufgegeben, keinen Reisenden zur See, oder auf

nadwerezōne i aby włoczeęi i zbrodniarze za-
daęy z tąd nie mieli korzyści, dla czego ist-
nące już ustawy, a szczególniey co do klass
i indywiduów bezpieczeństwu publicznemu i
prywatnemu szkodliwych, iaknaytroskliwey
zachowywać i dzielnie wykonywać należy.

§. 18. W celu ułatwienia takowego cią-
głego dozoru i kontroli przykazujemy niniey-
szem iaknaymocniey, aby ustawy względem
dozoru policyjnego nad oberzami i gospodami,
względem zameldowań obcych i attestu po-
bytu iaknaypunktualniey były wykonywane,
zalecając Naszemu Ministrowi policyi, aby
co do dwóch ostatnich przedmiotów dokładną
władzom policyjnym udzielił instrukcyę. At-
testa pobytu utrzymują się iednak tylko w
miastach większych, handlowych i w twier-
dzach.

§. 19. Władze krajowe i prowincyo-
nalne nie powinny passpórtów od nich zażą-
danych inaczey wydawać osobom, które im
samym iako niepodeyrrane są znane, iak tyl-
ko na mocy świadectwa napisemie miescowey
władzy policyjney, że przeciw podroży nie
nie ma z swoiey strony do sarzucenia, swia-
dectwo to winno obeymować dokładny rysopis,
tudzież samiar, cel i przeciąg podroży, i
bez opłaty stępla i należytości expedyicyjney
winno bydź wydane.

§. 20. Urzędy pocztowe niepowinny ni-
komu, pod surową karą, do podroży z zagra-
nicy do państwa Naszego, albo z państwa
Naszego za granicę, wyiawszy przypadki w
§. 2. i 8. wymienione, dostawiać koni extra-
pocztowych, kuryerskich, lub odsyłać go po-
cztą zwycaayną, dopóki stósownego do prze-
pisów, przez władzę wedle ninieyszego edy-
ktu do tego upoważnioną wydanego, i na
podróż tę ważnego passpórtu, w którym czas
oznaczony ieszozę nieupłynął, nieokaze.

§. 21. Furmani i w ogólności wszyscy,
którzy tak w miastach iak i po wsiach konie
naymują, nie powinni, wyiawszy przypadki
w §§. 2. i 8. wyrażone, pod karą polubowną,
żadnego podrożniacego wozic za granicę pa-
ństwa lub od granicy w głąb kraju, dopóki
na to sezwolenia miescowey władzy policyj-
ney nieusyskają.

§. 22. Podobnież przykazauie się syp-
pódm, aby żadnego podrożnego morscem lub

Strömen, aus Unsern Staaten oder in dieselben hinein zu bringen, als mit Bewilligung der Polizeibehörde des Orts, von welchem der Fremde abreiset, oder an welchem er zuerst in Unserm Lande ankömmt; jedoch ist diese Bewilligung zu Stromreisen innerhalb Landes nicht erforderlich.

§. 23. So viel die Stempel und Gebühren für Pässe betrifft, so sellen:

- 1) die §. 4. No. 1. und §. 10. gedachten Jahrespässe, so wie die Wistungen und Prolongationen der Pässe, Stempel und Gebührenfrei ertheilt,
- 2) für Pässe und Legitimationskarten zu Inländischen Reisen (§. 13.) an Stempel Zwei Groschen, und an Ausfertigungs-Gebühren eben so viel, dagegen aber
- 3) für Ausgangs- und Eingangspässe an Stempel 8 Groschen, und an Gebühren Achtzehn Groschen gezahlt werden, bei unvermögenden Passnehmern jedoch völlige Stempel- und Gebührenfreiheit eintreten.

§. 24. Wir übertragen Unserm Ministerium der Polizei die Ausführung und Handhabung Unsers gegenwärtigen Edikts, so wie die Erlassung der dazu erforderlichen nähern Instruktionen an die demselben untergeordneten Behörde. Wir befehlen Unseren Reiterungen, dem Chef der Gensd'armie den Kreis Direktoren, Landrätchen, den Polizeibehörden in den Städten und auf dem Lande, den Postoffizianten, Schulzen, und überhaupt allen und jeden, welche mit der Polizei-Verwaltung beauftragt sind, oder das gegenwärtige Edikt sonst angeht, dass sie seinem ganzen Inhalt nach sofort zur Ausführung bringen, und darin zu erhalten, darnach die ihnen untergebenen Behörden, Offizianten und Einwohner genau zu instrukiren, und auf die unausgesetzte pünktliche Befolgung aller darin enthaltenen Vorschriften mit Nachdruck zu halten, und haben zu dem Ende die Einrückung desselben in die Gesammmlung befohlen, und dies Edikt Allerhöchst Selbst vollzogen.

Gegeben Berlin, den 22ten Juni 1817.

Friedrich Wilhelm.

E. Fürst v. Hardenberg. v. Kirchhausen.
Graf v. Bülow v. Schuckmann. W. Fürst zu Wittgenstein. v. Boyen. v. Kiewitz.
wird hierdurch zur allgemeinen Kenntniß gebracht.
Bromberg, den 5ten September 1817.

Königl. Preuß. Regierung. I. Abtheilung

rzeką z Naszego państwa nie wywozili lub do niego nieprawyozili, dopóki na to mieć nie będą zezwolenia władzy policyinéy w miejscu, z kąd osoba obca wyjeżdża, albo dokąd nasampród w państwie Naszém przybywa. Pozwolenia ieżnak tego nie potrzeba do podróży rzeką wewnątrz kraiu.

§. 23. Cóż się tyczą opłaty stępla i należytości expedycinéy od pasportów, winny:

- 1) byćz paszportu roczne w §. 4. Nro. 1. i §. 10. wymienione, bez opłaty stępla i należytości expedycinéy wydawane, wiszowane i przedłużane;
- 2) od pasportów zaś i attestów legitymacyjnych do podróży wewnątrz kraiu (§. 13.) płaconą byćz ma należytość stęplowa w kwocie 2 dgr. i expedycina również tyle, a
- 3) od pasportów wychodowych i wchodowych należytość stęplowa w kwocie 8dgr. i expedycina w kwocie 18 dgr. Ubodzy winni byćz zupełnie od należytości stęplowéy i expedycinéy uwolnieni.

§. 24. Polecamy Naszemu Ministrowi policyi przestrzeganie skutku niniejszego Naszego edyktu, tudzież udzielenie wladsom onemuż podległym bliższey w téy mierze potrzebny instrykcyi. Rozkazujemy także Naszym Regencyom, Dowodczym żandarmeryi, Dyrektorem powiatowym, Konsyliarcom ziemian-skim, wladzom policyinym w miastach i powsiach, officyalistom pocztowym, sottysom, i w ogulności każdemu, któremu odbywanie policyi zostało poruczone, lub do którego się edykt niniejszy wczémkolwiek ściągą, aby go w całej osnowie natychmiast wykonał i zachowywania onegoż przestrzegał, tudzież sbr podległym mu wladsom, officyalistom i mieszkańcom wiosną do niego udsielił instrykcyą i ciągłego a oraz punktualnego wszelki. h nim obiętych przepisów wykonywania iskazyćisley przestrzegał; dla czego edykt niniejszy w dzienniku praw umieścić rozkazaliśmy i wlasną stwierdziliśmy goręką. Berlin, dnia 22. Czerwca 1817.
Frederyk Wilhelm.

K. Xiążę de Hardenberg. de Kirchhausen. Hrabia de Bülow. de Schluckmann. W. Xiążę de Wittgenstein. de Boyen. de Kiewitz.
podsiemy niniejszém do wiadomości publiczney. Bydgoszcz, dnia 5. Września 1817.
Król. Pruska Regencya. I. Wydział

Die Anstellung von Nachwächtern in den Dörfern betreffend.

Auf dem platten Lande in dem k. k. Regier. ungs-Departement besteht die Einrichtung, daß die Nachwachen von den Mitgliedern der Gemeinden der Reihe nach, und für die Verpflichteten zum Theil durch unzuverlässige Stellvertreter verrichtet werden.

Dabei wird indess entweder der Nahrungsstand der Dorfsangehörigen durch die dadurch herbeigeführte Vernachlässigung ihrer Wirtschaften zurückgesetzt, oder es wird die Sicherheit der Gemeinen kompromittirt.

Zur Abstellung dieser Uebelstände verordnen wir hiernit:

- 1) es sollen in jeder Dorfgemeinde die dem Umfange des Orts und den sonstigen Lokal-Verhältnissen angemessene Zahl von Nachwächtern angestellt werden.
- 2) Die Wahl zur Anstellung darf nur auf Personen gerichtet werden, die von kräftiger körperlicher Beschaffenheit sind, und notorisch einen nüchternen rechtlichen Wandel führen.
- 3) Dieselben müssen ein, den ihnen anvertrauten Pflichten angemessenes Einkommen erhalten, und es kann das letztere, ausser der Befreiung von Communal-Lasten, entweder in baarem Gelde, oder in Naturalien abgemessen werden, und endlich
- 4) müssen sie von Seiten der Orts-Polizei-Behörde mit einer Anweisung über den Umfang ihrer Pflichten versehen werden.

Die Herren Landräthe werden hierdurch angewiesen, darauf zu halten, daß die Anstellung der Nachwächter in sämmtlichen Gemeinden des ihnen anvertrauten Kreises unverzüglich, den in vorstehenden enthaltenen allgemeinen Vorschriften gemäß, bewirkt werde, und sie haben es nur solchen Ortschaften nachzulassen, die Nachwachen durch die Glieder der Gemeinde der Reihe nach zu verrichten, die zu klein und arm sind, um die Kosten des Unterhalts eines Nachwächters aufzubringen.

In diesen Ortschaften dürfen dann aber auch nur die Gemeinde-Glieder diese Nachwachen verrichten, und es darf Keinem gestattet werden, für sich einen Stellvertreter anzunehmen, der nicht ebenfalls ein Mitglied dieser Gemeinde ist.

Die den Nachwächtern zu ertheilende Ins-

Względem ustanowienia stróżów nocnych po wsiach.

Po wsiach departamentu Regencyi tutejszoy trwa iessac dotąd to urządzenie, że stróżowanie nocne koleją przez członki gminy a poczęści przez niepewnych zastępcow tychżo odbywane bywa.

Przes to albo posiadłość mieszkańców wsi przez wynikające z tąd zapiekanie ich gospodarstwa, albotż bezpieczeństwo gminy cierpią.

W celu więc usunięcia złego tego stanowimy ninieyszem:

- 1) w każdej gminie wiejskiej ustanowiona być ma przyzwoita liczba stróżów do obrotu miejsca i innych okoliczności lokalnych zastosowana,
- 2) na stróżów takie tylko osoby wybierane być powinny, które są mocney konstitucyi tudzież trzyswy i podciwy bieg życia prowadzą;
- 3) stróżom tym mają być wyznaczone dochody w miarę poruczonych im obowiązków, które proca uwolnienia ich od ciężarów komunalnych, w gotowych pieniędżach lub w naturaliach ustanowione być winny, a na koniec
- 4) ma ich władza policyjna miejscowa w instrukcyi oo do rozciągłości obowiązków opatrzyć.

W.W. Radscom ziemiańskim salesamy ninieyszem, aby nad tём czuwali, iżby stróże nocni w wszystkich gminach powierzanych im powiatów stosownie do powyżey wymienionych przepisów, bezwzględnie ustanowieni byli. W tych tylko miejscach wyjątek w tøy mierze zrobić mogą, gdzie stráže nocne członki gminy koleją sami odbywają, a przyczyny iż są małe i ubogie są, aby koszta utrzymywania stróża nocnego ponosić mogły.

W takich przecież miejscach same tylko członki gminy stráže nocne odbywać powinny, i nikomu doswolono być niemose, za siebie zastępcę wysłać, któryby podobnież członkiem gminy niebył.

Instrukcyja stróżom nocnym przepisać się

Instruktion wird vorzüglich den Umfang des Ihnen zur Bewachung angewiesenen Bezirks, die Waffen, und die Instrumente zur Andeutung der der öffentlichen Sicherheit drohenden Gefahr, so wie die Art des Gebrauchs der letztern zum Gegenstande haben müssen.

Es ist Sache der Orts-Polizei-Behörden, die Gemeinden von dem Inhalte dieser Instruktion genau in Kenntniß zu setzen, damit sie in vorkommenden Fällen aus den von dem Nachwächter gegebenen Zeichen entnehmen können, welche Art von Gefahr Ihnen drohe, und was zu deren Abwendung zu thun sey.

Die Herren Landräthe haben binnen 3 Monaten über den Erfolg der für diese Angelegenheit von Ihnen getroffenen Verfügungen anhero zu berichten.

Bromberg, den 27sten August 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Die Vorsichtsmaaßregeln für die Versendung des Arseniks betreffend.

Es sind darüber Zweifel entstanden, in wiefern die durch die Circulair-Verfügungen vom 1sten und 12ten März d. J. für die Verpackung und Versendung des Arseniks vorgeschriebenen Vorsichtsmaaßregeln, auf den von ausländischen Hüttenwerken versendeten Arsenik angewandt werden, und die erforderliche Kontrolle ihrer Befolgung in den Provinzen eintrete, wo noch keine Bölle angelegt sind.

Zur Befestigung dieser Bedenken hat das hohe Ministerium der Polizei mittelst Verfügung vom 12ten Juli d. J. erklärt, daß jene Bestimmungen sowohl für den einländischen als ausländischen Arsenik gelten, und festsetzt, daß in den Provinzen, wo noch Bölle fehlen, bis zu deren Einrichtung, diejenigen, die mit Arsenik handeln, oder seine Versendung übernehmen, unter Androhung einer angemessenen polizeilichen Strafe zu verpflichten sind, die einzuführenden Gebinde mit Arsenik jedesmal bei der Revision der, den Eingangspunkten nächsten, Polizei-Behörden zu unterwerfen, denen zur besondern Pflicht gemacht wird, auf die vorschriftsmäßige, vollkommen dichte, und alle Gefahr des Zerstreuens entfernende Verpack-

maße, obeymować szczególniey powinna rościągłość okręgu strożowaniu ich powierzonych, bron i narzędzia do ogłoszenia niebezpieczeństwa dobru publicznemu zagrażającego, iako też sposób uływania tychże.

Rzeczą jest władz policyjnych miescowych o treści instrukcyi tej dokładnie gminy zawiadomic, iżby w wydarzonych przypadkach z znaków przez strożów nocnych dawanych, poznać mogli, iakie niebezpieczeństwo im sagraża, i iakie środki końcem oddalenia tegoż przedsięwziąć mają.

WW. Radcy ziemianscy winni w przeciągu trzech miesięcy o skutku przedsięwziętych w téy mierze przez nich urządzon nam doniesić.

Bydgoszcz, dnia 27. Sierpnia 1817.

Królewsko - Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Srodki bezpieczeństwa w przesyłaniu arseniku.

Zasła w téy mierze wątpliwość, iak dalece przepisy urządzeniem okólnem z dnia 1go i 13go Marca r. b. względem opakowywania i przesyłania arseniku wydane, do arseniku z zagranicznych hut przesyłanego zastosować należy, i potrzebna kontrola względem sachowania onych w tych prowincjach nastąpić ma, gdzie jeszcze żadne cła nie są zaprowadzone.

Dla usunięcia więc wątpliwości téy, oświadczyło wysokie Ministerjum policyi w urządzeniu z dnia 15go Lipca r. b., że postanowienia te, tak co do krajowego iako i zagranicznego arseniku służą, i zalecyto oraz że w prowincjach, gdzie ustanowionych cła niema, aż do urządzania tychże, handlujący arsenikiem lub podejmujący się przesyłania onegoż, pod zagrożeniem słowney kary policyinoy obowiązani są, wprowadzając paki z arsenikiem każdą razą rewizyi najbliższym miejsca wchodu władtom policyjnym poddać, na które szczególnieyszy wkładamy obowiązek, aby na przepisane, dokładne opatrzenie i wszelkiemu niebezpieczeństwu rozsypania zapobiegające opakowanie bacanemy były, ale-

funta zu sehen, etwaigten Mängeln auf Kosten des Einbringenden oder des Eigentümers abzubessern, bis dies geschehen aber den Arsenik nicht weiter bringen zu lassen.

In Verfolg der im Amtsblatte für das laufende Jahr No. 17. Seite 283. aufgenommenen Verfügung vom zosten März d. J. wird solches den Polizey- u. Behörden, so wie den Königl. Aeltern und Post-Ämtern und dem Publico zur Nachricht und Achtung bekannt gemacht.

Dromberg, den 25ten August 1817.

Königl. Preuß. Regierung.
Erste Abtheilung.

Die Anpflanzung von Obstbäumen betreffend.

Die Obstbaumzucht, dieser so gewinnreiche als edle Zweig der U. Produktion ist in dem, unserer Verwaltung anvertrauten Bezirke, besonders aber in den Dörfern, noch sehr vernachlässigt.

Die meisten der hiesigen Bauerndörfer enthalten die Lebendigkeit, welche das angenehme Grün der Bäume gewährt, und bieten ein trauriges wildes Aeußere dar, und den Einwohnern derselben entgehen die Vortheile, welche die Obstbaumzucht gewährt, und die Veredlung, welche aus dieser, die Aufmerksamkeit auf das Wirken der Natur in einem höhern Grade spannenden Beschäftigung hervorleht.

Dieser Mangel hat bei der uns obliegenden Sorge für das Beste des Departements nicht umhin können, unsere Aufmerksamkeit zu erregen, und wir fordern die Herren Gutsbesitzer, Domänen Aemter und Prediger auf, den Sinn für den Obstbau in ihren resp. Gemeinden nach und nach zu wecken, ihn durch Belehrung und Beispiel zur That zu zeitigen, und die Anschaffung von jungen Bäumen zu erleichtern.

Die sich hiezu hervorthuenden Dominien und Geistlichen werden, außer dem Lohn, welchen die Ueberzeugung verdienstlich und gemeinnützig gewirkt zu haben, gewährt, sich einer vorzüglichen Rücksicht und Auszeichnung von Seiten der Landesregierung würdig machen.

Was dagegen die Dorf- u. Kommunen selbst anbetrifft; so erklären wir, daß für diejenigen von ihnen, welche in dem Zeitraum von 2 Jahren die

mu zaś opakowaniu na koszt wprowadzającego lub właściciela zaradzili, nim się za to ułatwi dalej prowadzić arszeniku niedoawalały.

W skutek urzadszenia z dnia 30go Marca r. b. w Dzienniku urzadowym za r. b. Nro. 17. na stronicy 283 umieszczonego, podaliśmy ninieyszem postanowienie to wladzom policyjnym, Król. urzedom akcyzowym i celnym tudzież publiczności do wiadomości i zastosowania się.

Bydgoszcz, dnia 25. Sierpnia 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Względem sadzenia drzew owocowych.

Chodowanie drzewa owocowego, ten udział produkcji pierwiastkowej tyle pożyteczny, saniedbany jest iessze bardzo w departamencie zarzadowi naszemu powierzonym, a szczególnie po wsiach.

Naywiększą częścią tuteyszych osad chłopskich nie dostaje téy żywości, jaką z siebie przyjemna drzew zieleność wydaie, i z tego powodu sewnetranosć ich smutną jest i dalką, mieszkancie zaś traci nie tylko korayosć z chodowania drzew owocowych wynikającą, ale i oswiecenie, które szatruudnienia natężającego uwage na dzialania natury w wyższym stopniu pochodzi.

Niedostatek ten nieuszedł troskliwością naszymy o dobro departamentu tuteyszego; zwrociwszy więc na niego uwage naszą, wyzwyamy ninieyszem WW. Posiedzieli dobr, urzadników ekonomicznych i plebanów, aby w gminach swoich wzniecali powoli chęć chodowania drzew owocowych, dopomagali im w téy mierze radą i przykładem, a naręście ułatwiali im nabywanie młodych drzewek.

Dominia i plebani, którzy się do tego naywięcéy prazozyc sechozą, oprócz nagrody, jaką niesie przekonanie o zaslugach i zrasadosnym pożytku, staną się godnemi szczególniejszych Rządu krajowego względów i dystrykcyi.

Co się zaś tyczy gmin wiejskich oświadczamy, że postaramy się o nagrodę dla tych, które udowodnią, iż w ciągu dwóch lat nay

messen Obstbäume gepflanzt und fortgebracht zu haben nachweisen, eine Prämie in Antrag gebracht werden soll.

Ihre desfallsigen Nachweise werden sie bei den betreffenden Herren Landräthen zu führen haben, welche letztere darüber zu Johanni 1819 an uns zu berichten v. pflichtet sind.

Bromberg, den 27sten August 1817.

Königl. Preuß. Regierung.
Erste Abtheilung.

więcęy drzew owocowych zasadziły i wypielegnowały.

Dowody w tęg mierze poda kařda z nich przełożonemu sobie W. Konsyliarzowi siemiąnskiemu, którego obowiązkiem będzie zdać nam o tęg raport na Stv. Jan 1819.

Bydgoszcz, dnia 27. Sierpnia 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Verlegung der Wochenmärkte in den Städten des Bromberger Kreises von Sonn auf Werkstage.

Es sind nunmehr auch die in den Städten des Bromberger Landrätł. Kreises stattgehabten Wochenmärkte von Sonn auf Werkstage verlegt worden.

Namentlich werden die Wochenmärkte von jetzt ab in nachstehender Art abgehalten werden.

- 1) in Barcin Montags und Freitags,
- 2) in Polnisch Krone Donnerstags,
- 3) in Fordon Dienstags und Freitags,
- 4) in Mroczin Mittwochs,
- 5) in Macel Mittwochs und Sonnabends,
- 6) in Rynarzewo Donnerstags,
- 7) in Schubin Mittwochs und Freitags,
- 8) in Labischin Montags und Freitags.

Dem Publlko wird solches hierdurch nachrichtlich bekannt gemacht.

Bromberg, den 13ten August 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Przeniesienie targów tygodniowych w miastach powiatu Bydgoskiego z dni niedzielnych na dni robocze.

Targi tygodniowe w miastach powiatu Bydgoskiego odbywane, przeniesione teraz zostaly z dni niedzielnych na inne dni w tygodniu.

Mianowicie odbywać się teraz będą targi tygodniowe w następnny sposób:

- 1) w Barcinie w poniedziałek i piątek;
- 2) w Koronowie w czwartek;
- 3) w Fordonie we wtorek i piątek;
- 4) w Mroczy w środek;
- 5) w Nakle w środek i sobotę;
- 6) w Rynarzewie w czwartek;
- 7) w Szubinie w środek i piątek;
- 8) w Labissenie w poniedziałek i piątek.

O tęg uwiadomiamy ninieyszem publicznością.

Bydgoszcz, dnia 13. Sierpnia 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Kirchenkollekte zur Wiederherstellung der Geistlichen und Schullehrer Wohnungen der katholischen Gemeinde zu Frau-stadt im Großherzogthum Posen.

Das Königlache Ministerium des Innern hat zur Wiederherstellung der Geistlichen und Schullehrer Wohnungen der katholischen Gemeinde zu Frau-

Składka kościelna na wystawienie mieszkań dla duchownych i uuczy-cieli szkólnych gminy katolickięy w Wschowie w Wielkiem Xię-ctwie Poznańskiem.

Królewskie Ministeryum Spraw Wewna-trznych końcem wystawienia domów mieszkalnych dla duchownych i nauczycieli szkól gminy katolickięy w Wschowie w Wielkiem Xię-

Stadt im Großherzogthum Posen, eine katholische Kirchenkollekte angeordnet.

Die der unterzeichneten Königl. Regierung untergeordneten katholischen Herren Geistlichen werden hierdurch aufgefordert, diese Ministerial-Bestimmung in Ausführung zu bringen, und hier bei die in der Verfügung vom 4ten Februar d. J. Amtsblatt für 1817 No. 7. S. 98. gegebenen Vorschriften zu beobachten.

Die Gelder, welche der hiesigen Provinzial-Kommunal- und Institute-Kasse bis zum 1sten Oktober c. zu übersenden sind, werden demnächst von hier aus, an den Magistrat in Frankfurt abgeschickt und der Betrag durch das Amtsblatt bekannt gemacht werden.

Bromberg, den 26ten August 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Die Ablieferung des Zins-Pacht und Schaarwerks = Befreiungs = Getreides betreffend.

Da die Zeit der Ablieferung des Natural-Zins-Getreides von den Königl. Domainen-Aemtern an die Militär-Magazine herannahet, so werden die betreffenden Aemter des Reichs-Distrikts aufgefordert, die Lieferungs-pflichtigen Einsaßen zu erinneren und anzuweisen, sich dergestalt einzurichten, daß sie auf die erste Aufforderung im Stande sind, die Ablieferung des Getreides zu bewirken.

Bromberg, den 25ten August 1817.

Königliche Preussische Regierung.
Zweite Abtheilung.

Die Zahlung der Zinsen von den Seehandlungs-Obligationen über Amts-Kautions-Gelder betreffend.

Um den Interessenten die Zinsen-Erhebung von den bei der Haupt-Seehandlungs-Kasse in Verlitigbar unterabgegebenen Amts-Kautions-Geldern zu erleichtern, haben wir die Einsetzung getroffen, daß die Zinsen von diesen Kautions-Geldern halbjährig durch die Regierungs-Haupt-Kasse von der Haupt-

Stwie Posańskiem seswoił na zbieranie składki kościelney katolickiey.

Wzywamy przeto ninieyszem duchownych katolickich, podpisaney Regencyi podwładnych, aby postanowienie to ministeryalne dopełnili, i przytém praepisy w urzędzeniu z dnia 4go Lutego r. b. (obacz Dziennik Urzędowy z r. 1817 Nro. 7 na stronnicy 98.) wskazane, zachowali.

Pieniądze, które Kassie tuteyszey prowinojonalno-kommunalney i infytutow do dnia 1. Października r. b. przesłane bydź mają, odesłane stąd Magistratowi w Wschowie softaną, a ilość onych przez Dziennik Urzędowy do wiadomości publiczney podaną będzie.

Bydgoszcz, dnia 26. Sierpnia 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Względem odstawienia zboża za uwolnienie od czynszu i zaciągu.

Gdy się czas odstawy zboża w naturze za caynsz przez Królewskie urzędy ekonomiczne do Magazynów woyskowych zbliża, wzywamy przeto urzędy właściwe obwodu noteckiego, aby mieszkancom do liwerunku tego obowiązany przypomniały i im tak przygotować się polecily, iżby na pierwsze wezwanie odstawić zboże to byli w stanie.

Bydgoszcz, dnia 25. Sierpnia 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Drugi.

Względem wypłaty prowizyi od obligacyi handlu morskiego iako kaucyi złożonych.

W celu ulżenia interessentom w odbieraniu prowizyi od kaucyi urzędowych w kassie główney handlu morskiego na prowizye złożonych, takie przedsięwzięliśmy środki, że prowizye od pieniędzy kaucyjnych półrocznie przez kassę główną Regencyi z kassy głów-

Seehandlungs-Kasse einbezogen, und demnächst an die Interessenten bezahlt werden sollen.

Zu diesem Ende werden die Inhaber der Rekognitions-Scheine über die bei der Haupt-Seehandlungs-Kasse zinsbar belegten Kautions-Gelder hiermit aufgefordert, die Rekognitions-Scheine, auf welche nur allein die halbjährige Zinsen gegen Abschreibung des Betrags von der Haupt-Seehandlungs-Kasse erhoben werden können, mit Ablauf eines jeden halben Jahres, von dem Tage des Rekognitions-Scheins an gerechnet, originaliter der Regierungs-Haupt-Kasse hieselbst postfrei einzusenden, wogegen die Einziehung der Zinsen von der Haupt-Seehandlungs-Kasse geschehen und demnächst die Befriedigung der Interessenten durch die hiesige Regierungs-Haupt-Kasse erfolgen soll.

Bromberg, den 26ten August 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Zweite Abtheilung.

wnéy hadlu 'morskiego sciagnione i potem interesentom wypłacone bydz maia.

Tym końcem wzywamy ninieyszém właścicieli zaświadczenia rekognicyjne na kauoye pieniężne w kassie głównej handlu morskiego na prowizye stożone, posiadających, aby takowe, za któremi półroczne tylko prowizye za odpisanem ilości z kassy głównej handlu morskiego odebrane bydz mogą, z końcem każdego półroku od dnia zaświadczenia rekognicyjnego rachując, w oryginalne kassie tuteyszey głównej Regencyjnej franco przesyłali, za któremi prowizye z kassy głównej handlu morskiego sciagnione będą, a potem zaspokoienie interesentów przez kassę główną Regencyją nastąpi.

Bydgoszcz, dnia 26. Sierpnia 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Druży.

Betrifft die im Herbst 1816 und im Frühjahr 1817 auf den Wollmärkten zu Berlin, Breslau und Landsberg a. d. W. statt gehalten Umsätze und die für verschiedene Sorten Wolle bezahlten Preise.

Nach der uns von Einem Königl. Ministerio der Finanzen und des Handels unterm 25ten Junt d. J. No. 4575. zugekommenen Uebersicht, sind im Herbst 1816 und im Frühjahr 1817 auf den Wollmärkten zu Berlin, Breslau und Landsberg a. d. W. folgende Wollumsätze und Preise der Wolle gewesen

I. in Berlin
wurden 1. verkauft im Frühjahr 1817. 60041½ schwere Stein.
2. die Preise waren für veredelte Wolle 16 Rtlr. 16 ggr. bis 37 Rtlr. für den schweren Stein; für mittlere Wolle 8 Rtlr. 12 ggr. bis 18 Rtlr. 12 ggr. dito für ordinäre Wolle 6 Rtlr. bis 8 Rtlr. 12 ggr. dito

II. in Breslau
wurden 1. verkauft a) im Herbst 1816. 50897 schwere Stein.

Względem sprzedanę w iesieni r. 1816 i w wiosnie 1817 na iarmarkach w Berlinie, Wroclawiu i Landsbergu nad Wartą wełny, tudziez een różnego gatunku teyże.

Podług wykazu przez Król. Ministeryum Finansów i handlu na dniu 25. Czerwca r. b. Nro 4575. nam nadestanego, odbyła się w iesieni r. 1816 i w wiosnie 1817. na iarmarkach w Berlinie, Wroclawiu i Landsbergu nad Wartą następną sprzedaż w cenie iak niżey.

I. w Berlinie.

- 1) sprzedano w wiosnie r. 1817. 60,041½ ciężkich kamieni,
- 2) ceny były za wełnę gatunku dobrego tal. 16 dgr. 16 aż do tal. 37. za ciężki kamień. za mierną tal. 8 dgr. 12 aż do 18 tal. 12 dgr. ordynaryjną — 6 — — 8 — 12 —

II. w Wroclawiu.

1. sprzedano a) w iesieni r. 1816. 50.897 ciężkich kamieni

b) im Frühjahr 1817. 90922 schwere Stein.

2. Die Presse waren für den schweren Stein

a) im Herbst 1816.			
für extrafelne Wollk.	19	bis 24	Rtlr.
feine	16	18	—
mittlere	14	15	—
geringste	10	12	—

b) im Frühjahr 1817.

für extrafelne Wollk. 23 bis 30 Rtlr.			
feine	18	20	—
mittlere	12	14	—
geringste	9	11	—

III. In Landsberg a. d. W.

wurden 2. verkauft a) im Oktober 1816. 10772 schwere Stein.

b) im Junius 1817. 17609 dito

2. Die Presse waren für den schweren Stein.

a) im Herbst 1816.			
für ganz veredelte 18 Rtlr. 12 ggr.			
halb	13	—	bis 13 Rtlr. 12 ggr.
ordinaire	8	12	9 — 12 —

b) im Frühjahr 1817.

für ganz veredelte 20 bis 24 Rtlr.			
halb	11	14	—
ordinaire	7	10	—

Bromberg, den 14ten August 1817.

Königl. Preuss. Regierung, Zweite Abtheilung.

b) w wlośnie 1817 90,922 ciężk. kamieni 2. ceny były za kamień ciężki

a) w iesieniu 1816

za bardzo ciężką wełnę tal.	19	do 24
- cienką	16	18
- mierną	14	15
- poslednią	10	12

b) w wlośnie 1817

za bardzo ciężką wełnę tal.	28	do 30
- cienką	18	20
- mierną	12	14
- poslednią	9	11

III. w Landsbergu nad Wartę.

1) sprzedane a) w miesiącu Pazdzierniku 1816 10,772 ciężkich kamieni

b) w miesiącu Czerwcu 1817. 17,609 ciężk. kam.

2) ceny były za kamień ciężki

a) w iesieniu 1816

za bardzo cienką wełnę tal.	18	dgr. 12
- mierną	13	do 13 dgr. 12
- ordynaryną	8	dgr. 12 do tal. 9 dgr. 12.

b) w wiosnie 1817

za bardzo cienką wełnę tal.	20	do 24
- mierną	11	14
- ordynaryną	7	10

Bydgoszcz dnia 14go Sierpnia 1817.

Król. Pruska Regencya, Wydział Drugi.

Die besondere Bewilligung zu Hausstrauungen betreffend.

Es ist verschiedentlich benachrichtigt worden, daß von evangelischen Geistlichen Hausstrauungen verrichtet werden, ohne daß die Erlaubnis zu denselben bei uns vorschriftsmäßig nachgesucht worden wäre.

Dieser Mißbrauch darf nicht ferner bestehen; und wir fordern die uns nachgeordnete evangelische Geistlichkeit hierdurch auf, fortan keine Hausstrauung anders, als nach zuvor von uns eingeholter Bewilligung

Względem oddzielnych zezwoleń na odbywanie ślubow małżeńskich.

Spostrzeżono kilkokrotnie, że duchowni ewangelicy dają śluby po domach bez poszukiwania u nas stosownie do przepisu w zezwolenia na to.

Uchybienia takowe w przyszłości zachodzić nie powinny, i wzywamy podległe nam duchowienstwo ewangelickie, aby odtąd żadnego ślubu w domach inaczey nie dawalo, iak tylko za poprzednio uzyskanem od nas ze-

gang, um welche zur gehörigen Zeit anzuhalten ist, zu verrichten.

Posen den 16ten August 1817.

Königliches Konsistorium und Schul-Kollegium des Großherzogthums Posen.

Belobung der Gemeinde Wissek, Domainen-Amtes Bialosliwe.

Durch eigene Anstrengung und durch freiwillige Gaben edler Menschenfreunde, namentlich des Hrn. Grafen v. d. Solz auf Czajcze, des Herrn Grafen von Rydzynski auf Niczychowo, und des Grafen Lieutenant Richter zu Bialosliwe, hat die evangelische Gemeinde zu Wissek, Domainen-Amtes Bialosliwe, unter thätiger Theilnahme ihrer katholischen Mitbürger, den Ankauf zweier neuen Kirchenglocken bewirkt. Die feierliche Einweihung derselben geschah am 2ten August e., dem Geburtstage unsers verehrtesten Monarchen, im Beisein der versammelten Gemeinde, unter Leitung des Herrn Pfarrers Weise zu Grabowa. Die herzlichsten Wünsche für die lange Erhaltung des geliebten Königs, für die fortbauende Blüthe des Vaterlandes, für die Beförderung des Kirchen- und Schulwesens, sprach der würdige Geistliche, ganz im Sinne seiner religiösen Gemeinde, auf eine einfache aber ruhrende Weise aus. Darauf ward die Weihe der Glocken vollzogen und hielten eine sanftlich gewählte Benennung beigestellt. Erfreulich endete das Fest durch einen passenden mehrstimmigen Gesang, den die Schuljugend, unter Leitung ihres betriebsamen Lehrers Leonhard, eingeübt hatte.

Gern nehmen wir diese Veranlassung wahr, den Gemeinden in Wissek für diese Aeußerung der Frömmigkeit, Vaterlandslebe und heiligen Emswacht, unsern ganzen Beifall zu bezeigen.

Bromberg, den 14ten August 1817.

Königliche Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Belobung der Gemeinde zu Schönlanfer-Neudorff, wegen Einrichtung der Sommerschule.

Die Evangelische Gemeinde zu Schönlanfer-Neu-

zwoleniem, o które w cześnie wnioski podawać należy.

Poznań dnia 16. Sierpnia 1817.

Król Konsystorz i Collegium szkolne Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Pochwała dla gminy Wissek w ekonomii Białosliwskiéy.

Przes niektóre przyłożenia się i dobrowolne dary wspaniałych przyjaciół ludzkości, a mianowicie JW. Hrabięgo Golts na Czajczu i JWgo. Hrabięgo Rydzynskiego na Niczychowowie, tudzież W. Porucznika Richter w Bialosliwiu zakupiła gmina ewangelicka w Wisku ekonomii Bialosliwskiéy za czynnem staraniem iéy wspólobywateli wyznania katolickiego dwa kościelne dzwony. Uroczyste poświęcenie tychże odbyło się na dniu 2m Sierpnia r. b. iako dniu urodzin Najwspanialszego naszego Monarchy w przytomności zgromadzonéy gminy i pod praewodnictwem JX. Proboszcza Weisse z Grabowa. W słowach nayszczerszych życzeń za długie utrzymywanie się ukochanego króla za ciąga światłości oyczyny, za podniesieni kościołów i szkół, przemówił szanowny te dachowny w prosty ale poruszający sposób i zupełnie w myśl religijnéy swéy gminy. Potém nastąpiło poświęcenie dzworów i tymże przemysłnie wybrane, nadane zostały nazwiska. Uroczystość tę zakończył radośnie przyzwoity i wielogłosny śpiew, którego się młodzież szkolna pod praewodnictwem swego pracowitego nauczyciela Leonhard nauczyła.

Czyn ten powoduie nas, do oświadczenia gminom w Wisku za okazaną pobożność miłość do oyczyny i chrześciańską zgodę naywiększego naszego ukontentowania.

Bydgoszcz, dnia 14. Sierpnia 1817.

Królewsko-Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Pochwała dla gminy nowéy wsi Trzciańskiéy z powodu urządzenia szkoły letniéy.

Gmina ewangelicka w nowéy wsi Trzciań-

dorff, hat unter väthlicher Einwirkung des interk-
militischen Superintendenten, Herrn Hartmann zu
Schönlarke, die von uns angeordnete Einrichtung
der Sommerschule vollführt, und mit dem Laufe
dieses Monats solche eröffnet.

Wir erkennen die hiebei bewiesene Bereit-
willigkeit der Gemeinde mit besonderm Wohlge-
fallen an, und indem wir solch s öffentlich bekannt
machen, wiederholen wir den schon so oft ausges-
prochenen Wunsch, daß mehrere Landgemeinden,
unter Anleitung der Herren Geistlichen, mit ähn-
lichem guten Willen, und nach Maßgabe der Oert-
lichkeit, für die allgemeine Einführung des unun-
terbrochenen Schulunterrichtes hinarbeiten.

Dromberg, den 19ten August 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

**Befolgung der Stadtgemeinden Znín und
Gonsawa und Dorfgemeinden des
Amtes Znín.**

Die Stadtgemeinden zu Znín und Gonsawa, so
wie die Dorfgemeinden des Domainen-Amtes Znín,
haben unter Leitung der Herren Postzei-Bürger-
meister Herrmann und Stolecki und des Herrn
Amtsraths Woyt, einen Verein zur Befolgung
einer Bezirks-Hebamme gebildet, und dadurch ein
fixirtes Hebammen-Gehalt von Einhundert Tha-
lern zusammengebracht und sichergestellt. Wir be-
zeigen diesem menschenfreundlichen patriotischen
Unternehmen der Gemeinden ungetheilten Beifall,
und erkennen besonders die Bemühungen der vor-
genannten Herren Beamten, die sie auf die Aus-
führung dieses Vereins mit so glücklichem Erfolg ver-
wendet haben mit der verdienten Achtung hiers-
durch öffentlich an. Dem Wunsche der Gemein-
den gemäß, haben wir die approbirte Hebamme,
verehelichte Maria Lange, geborene Frohberger, als
Hebamme für die bezeichneten Land- und Stadt-
Bezirke bestätigt.

Dromberg, den 5ten August 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

skięy za chlebnią starannością tymczasowego
superintendenta JP. Hartmann z Trzcińki
postawieniu uszozemu w przedmiocie urza-
dzenia szkoly letniej zadosyć uczyniła, i w
biegu miesiąca terazniejszego takową otwo-
rzyła.

Z szczególniejszym ucontentowaniem po-
chwalamy okazaną w tę mierze przychylność
gminy, i podaję to do wiadomości publiczney,
powtarzamy dawno inż wyrażone życzenie,
aby i innę gminy wiejskie pod przewodni-
ctwem JP. Duchowych z podobną dobrą chę-
cią i podług położenia miejsca, o powszechnę
zaprowadzenie nieprzerwanęy nauki szkolney
staraty się.

Bydgoszcz, dnia 19. Sierpnia 1817.

Krol. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

**Pochwała dla gminy mieyskiej Znín-
skiej i Gąsawskiej tudzież gminy
wieyskiej ekonomii Znínskiej.**

Gmina mieyska Znínska i Gąsawska tudzież
gminy mieyskie ekonomii Znínskiej za prze-
wodnictwem JPP. Burmistrzów Policyi Herr-
mann i Zioleckiego tudzież JP. Rady ekono-
micznego Woyt, utworzyły związek końcem
pensyowania akuszerki okrężney, i tym spo-
sobem zebrały i zapewniły dla teyże pensyę
talarów sto.

Ludskiemu temu i patryotycznemu za-
mistorwi gmin oświadczamy nieograniczone na-
sze ucontentowanie, szczególnięy zaś pochwa-
lamy ninieyszem publicznie z zasłużonym
szasunkiem, łożone usiłowania powyżęy rze-
czonych JP. Urzędników, które co do utwo-
rzenia związku tego tak szczęśliwy odniosły
skutek.

Stosownie do życzenia gmin tych zatwier-
dziliśmy Maryę Lange z domu Frohberger
na akuszerkę raczonego mieyskiego i wiey-
skiego okręgu.

Bydgoszcz, dnia 5. Sierpnia 1817.

Krol. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

**Belobung der Stadt Schönlanke, wegen
Verbesserung des Schulwesens.**

Die evangelische Schulgemeinde der Stadt Schönlanke, hat unter besonderer Mitwirkung ihres Pfarrers, des interconfessionellen Superintendenten, Herrn Hartmann, dadurch für Verbesserung ihres Schulwesens gesorgt, daß sie bei ihrer Schule noch einen zweiten vorbereitenden Unterlehrer berufen hat, um auf diese Weise eine höchst nöthige Klassen-Trennung der in ihren Kenntnissen so verschiedenen Schulkinder bewirken zu können.

Wir bezeugen dem Sinne, der in dieser Erklärung sich ausgesprochen hat, hienie unsere Zufriedenheit, und wünschen, daß mehrere Städte unseres Verwaltungs-Bezirks, in denen gleiches Bedürfnis gefühlt wird, das gegebene Beispiel der Stadt Schönlanke baldigst nachahmen mögen.

Bromberg, den 25ten Juli 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

**Belobung der evangelischen Gemeinde
zu Brodden, wegen Einführung der
Sommerschule.**

Die evangelische Gemeinde zu Brodden hat, unter thätiger Mitwirkung des Herrn Prediger Fuchs zu Mlaseczko, und des Freischulzen Martin Garzke, die von uns angeordnete Einführung der Sommerschule bewirkt.

Wir bezeugen der von der Gemeinde hiebei bewiesenen Bereitwilligkeit, so wie der Mitwirkung der vorgenannten Individuen, hierdurch öffentlich unsern Beifall, und wünschen, daß mehrere Landgemeinden diesem das Wohl der Jugend bezweckenden Beispiele nachzuahmen folgen mögen.

Bromberg, den 18ten August 1817.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

**Pochwała dla Miasta Trzcianki względem
polepszenia szkół.**

Gmina szkolna ewangelicka miasta Trzcianki za szczególnieyszym staraniem iły Proboszcza, tymczasowego Superintendenta W. Hartmann, przez to do polepszenia swey szkoły przystąpiła się, że do tegoż iezczone drugiego sposobionego podnauczyciela powołała, aby tym sposobem ten tak bardzo potrzebny podział klass dzieci w naukach różniących się uskutecznić.

Za tę w tym rozporządzeniu okazaną dobrą chęć, oświadczamy ninieyszym nasze ukontentowanie, i życzymy, aby więcéy miast okręgu urzędowania naszego, w których podobna potrzeba czuć się daje, za przykładem miasta Trzcianki poszła.

Bydgoszcz, dnia 25. Lipca 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

**Pochwała gminy ewangelickiéy Brody
z powodu urządzenia szkoły
letniéy.**

Gmina ewangelicka Brody za czynną starannością JX. Fuchs z miasteczka, i szoltyśa Marcina Garzke, urządzeniu naszemu względem zaprowadzenia szkoły letniéy, zadoszć uczyniła.

Za okazaną w téy mierze ze strony gminy przychylność, i skotecz przyłożenie się powyżey wymienionych osób, oświadczamy ninieyszym publicznie nasze ukontentowanie i życzymy aby wiele innych gmin wiejskich przykład ten do dobra miedzi lżący, gorliwie naśladowało.

Bydgoszcz dnia 18. Sierpnia 1817.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Drugi.



Öffentlicher Anzeiger

zum

Amtsblatt No. 37. der Königl. Preuss. Regierung zu Bromberg.

Da mehrere Beamte der vorigen Regierung, welche für ihre Dienstverwaltung Kautionen entweder selbst oder durch andere bestellt haben, Anträge wegen Herausgabe der Kaution-Urkunden gemacht haben, diese Ausantwortung aber nicht früher erfolgen soll, bevor nicht alle diejenigen, welche Ansprüche an die Beamten und namentlich:

- a) an den Hypotheken-Konservator v. Lanowski in Bromberg;
- b) an den Notarius v. Góscicki in Bromberg;
- c) an den Notarius v. Ostrowski als Kassirer;
- d) an den verstorbenen Hypotheken-Konservator Puhau;
- e) an den Departements-Komornik Dmochowski;
- f) an den Komornik Bromberger Departements, Dydyński;
- g) an den Komornik Bromberger Departements, Leśniński;
- h) an den Departements-Komornik Schullik;
- i) an den Notarius des Inowroclawischen Kreises, Jaroszewski;
- k) an den Komornik des Inowroclawischen Kreises, C. Działowski;
- l) an den Komornik des Inowroclawischen Kreises, Markowski;
- m) an den Notarius des Kaminschen Kreises, Hoyer.
- n) an den Komornik des Kaminschen Kreises, Pruski.
- o) an den Burgrabla des Kaminschen Kreises, Trebnitz;
- p) an den Notarius des Deutsch-Kronischen Kreises, Schumann, als Hypotheken-Konservator;
- q) an den Komornik des Deutsch-Kronischen Kreises, Radzinski;
- r) an den Komornik des Bromberger Departements, Ostrowski;

aus deren Dienstverwaltung haben oder zu haben vermeinen, öffentlich vorgeladen sind, und wir hiezu einen Termin auf

den 17ten Dezember d. J.

vor dem Deputirten, Herrn Landgerichts-Rath v.

Gdy niektórzy urzędnicy byłego Rządu, którzy na powierzone im Urzędy kaucyjne sami lub przez trzeciego stawili, wnioski o wydanie napowrót instrumentów kaucyjnych uczynili, wydanie oay-hże iednak pierwéy nastąpić niemoże, pokąd wszyscy ci, którzy jako-wakolwiek pretensją do Urzędników miano-wicie:

- a) W. Lanowskiego Konserwatora Hypotek w B. dgoszczy,
- b) W. Góscickiego Notaryusza w Bydgoszczy
- c) W. Ostrowskiego Notaryusza jako Kasjera,
- d) zmarłego Konserwatora Hypotek Urodzonego Puhau,
- e) Komornika depart. Ur. Dmochowskiego,
- f) Komornika depart. Ur. Dydyńskiego,
- g) Komornika departamentu Bydgoskiego Ur. Lesińskiego,
- h) Komornika departamentowego Ur. Szulist,
- i) Ur. Jaroszewskiego Notaryusza Powiatu Inowroclawskiego,
- k) Ur. Osmińskiego komornika Powiatu Inowroclawskiego,
- l) Ur. Markowskiego komornika powiatu Inowroclawskiego,
- m) Meyer Notaryusza powiatu Inowroclawskiego,
- n) Ur. Pruskiego komornika powiatu Kamińskiego,
- o) Ur. Trebnitz Burgrabiego Kamińskiego,
- p) Ur. Szuman Notaryusza i Konserwatora Hypotek powiatu Waleckiego,
- g) Ur. Radzińskiego Komornika Powiatu Waleckiego.
- r) Ur. Ostrowskiego Komornika powiatu Bydgoskiego,

* powodów piastowanych przez nich urzędów mają lub mieć mniemają, publicznie zapowiadani niezostaną.

Wyznaczywssy tym końcem termin na dzień siedmnastego Grudnia roku bieżącego

Brombysneff, anberannt haben, so werden alle diejenigen, welche an die vorerwähnten Personen irgend einige Forderungen zu haben glauben, hiedurch öffentlich vorgeladen, in diesem Termin ihre Anforderungen, entweder persönlich anzubringen und auf die in den Gesetzen zulässige Art zu beschuldigen, oder durch einen mit gehöriger und vollständiger Information und gesetzlicher Vollmacht versehenen Justiz-Kommissarius, wozu denselben die Kriminalräthe Bahr und Moallowski, die Justiz-Kommissarien Nicolskewicz, Schöpke, Rafalski, Schulz und Guderian vorgeschlagen werden, unter der Verwarnung, daß, wenn sie weder persönlich, noch durch einen Stellvertreter erscheinen, nach fruchtlosem Ablaufe des Termins, dieselben der Befugniß, sich an den von den Beamten entweder selbst oder durch einen Dritten bestellten Kautionen besonders zu halten, für verlustig erklärt, und bloß an die Person des Beamten verwiesen werden, die haare oder in Dokumenten bestellten Kautionen aber zurückgegeben, auch insofern sie im Hypothekenbuche eingetragen sind, gelöscht werden sollen.

Urkundlich unter des Königl. Preuß. Landgerichts-Justizgel und der verordneten Unterschrift ausgefertigt.

Bromberg, den 2ten Julius 1817.

Königlich Preussisches Landgericht.

prsed delegowanym W. Prądzińskim Konsyliarzem Sądu naszego, rozpozywamy niniejszém publicznie wszystkich tych, którzy do wzywają wspomnianych iakowazkolwiek pretensyą mieć mieć niemając, ażeby takowemi w tymże terminie osobiście się popisali i środkami prawem dowolonemi udowodnili lub przez pełnomocnika prawem dowolonego stosowną i dokładną Informacją oraz prawą plenipotencyą opatrzonego, na co Konsyliarze kryminalni Bahr i Mogilowski, tudzież Kommissarze Sprawiedliwosci Piglosiowicz, Szepke, Rafalski, Schulz i Guderian Im się podają, prawa swe pod tém zagręzieniem do ilnowali, iż gdyby oni osobiście lub przez pełnomocnika zgłosić się niemieli, po upłynionym bezskutecznie terminie, prawa ich do żądania uspokojenia z kaucyów przez tychże Urzędników samych lub przez trzeciego stawionych, za utraczone uważane i tylko do trzymiania się osoby Urzędnika skazani zostaną, zaś gotowizną lub dokumentami stawione kaucye wydane będą, i jeżeli w księgach hipotecznych zapisane są, wymazanie ich nastąpi.

Bydgoszcz, dnia 3. Lipca 1817.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Sämmliche Einwohner des Bromberger Reglerungs-Departements werden hiermit aufgefordert, ihre Forderungen, welche sie aus den Jahren 1817 an den Königl. Preuß. Staat, aus Uferungen an Königl. Preuß. Truppendelle, für kleine Montirungstücke, Reparaturen an Gewehren, Fahrzeuge, Geschütze, zu machen haben, bei dem unterzeichneten Kriegs-Kommissair zur Liquidation zu bringen. Sind diese Liquidationen binnen heute, und längstens den 11ten November, aehdets belet, nicht erfolgt; so werden diejenigen, die ihre Ansprüche bis dahin auf diese Weise nicht geltend gemacht haben, durch ein abzufassendes Erkenntniß zum Stillschweigen verwiesen werden.

Bromberg, den 28ten August 1817.

Königl. Preuß. Kriegs-Kommissair der Landwehren im Großherzogthum Moser.

Schmidt.

In Termino den 1sten Oktober d. J. Vormittags um 10 Uhr, sollen von unterzeichnetem Gerichte in dem Dorfe Dabrowke mehrere, der Wittve Jahns abgepfändete, Hausgeräthschaften öffentlich an den Meistbietenden verkauft werden, wovon Kaufsüchtige hierdurch benachrichtigt werden.

Bongrowiec, den 4ten September 1817.

Königlich Preussisches Friedens-Gericht.

Das ganz schuldenfreie adeliche Gut Skorki, im Kongrowiecer Kreise, Gnesner Landgerichts Bezirks, Bromberger Departements, Großherzogthum Posen gelegen, fünf Meilen von Raschel, sieben Meilen von Bromberg, sieben Meilen von Posen, und drei Meilen von Erin entfernt, ist aus freier Hand, auf vierzig nach einander folgende Jahre, zu verpachten. Dieses Gut hat an Mutter-Aussaat in einem jeden der drei Felder zweihundert Scheffel Berliner Maaß Getreide, und an Natural-Diensten neun Hundert acht und fünfzig Hand; und zwei Hundert fünf und zwanzig Spanntage. Außerdem hat das Gut hinreichende Sommerfütterung, und einen bedeutenden Heuschlag. Eine genauere Darstellung der Bedingungen wird den Pachtlustigen von der Herrschaft, zu Solendowo bei Bromberg, erteilt, wohin sich also dieselben zu wenden haben.

Solendowo, den 20sten August 1817.

Den 24sten September d. J. Vormittags um 9 Uhr, soll das Mobililar Vermögen des vormaligen Lieferanten Elias Schlotte, bestehend aus zwei Sophas mit Springseden, einem Fortepiano, einem Kleiderstunde in der Form eines Sekretärs, als Tischen, Stühlen, Spiegeln, verschiedenen Gemälden und Kupferstichen, so wie aus mehrerem Fayance, geschliffenen Gläsern und verschiedenen Küchen- und Wirthschafts-Geräthschaften, durch den Landgerichts-Sekretär, Hrn. Sauer, an den Meistbietenden gegen gleich baare Bezahlung in Courant, in dem Hause des hiesigen Schneidemeisters Hohl, einzeln verkauft werden, wozu Kaufliebhaber hierdurch eingeladen werden.

Bromberg, den 25sten August 1817.

Königlich Preussisches Land-Gericht.

Die Erfahrung hat mich im vorigen Jahre gelehrt, daß die Herren Jagdliebhaber mit Wnd-, Jagd- und Hühnerhunden auf den Feldern, Blotzen und Köpfen der Grocholsiner und Schubininer Herrschaft eigenmächtig jagten, und die Herrn Jagdliebhaber mich zu unangenehmen Behandlungen zwangs-

Zadnym długiem nieobciążona wieś szlachecka Skorki, składająca się z folwarku i wsi Skorki w Powiecie Wągrowieckim w ziemstwie Gnieznieńskim, Departamencie Bydgoskim, w W. X. Poznańskim położona, pięć mil od Nakła, siedm mil od Poznania i Bydgoszczy, i trzy mile od Kocni odległa, jest do sadzierżawienia na osterdziesięci po sobie idących lat. Na folwarku téy wsi wysiewa się na sime w każde z trzech pól dwieście szeffli miary Berlińskiéy żyta. Robocizny do tego folwarku jest rączny: dni dziewięćset pięćdziesiąt osm, i pocięciem: dwieście dwadzieścia i pięć. Co do pastwiska latowego: to jest dostateczne, zbiór siana zaś nad potrzebę dotychczasową. Maiący chęć sadzierżawienia folwarku tego, bliżey o warunkach dzierżawy téy w dworce Zołędowskim przy Bydgoszczy mogą być objaśnieni, gdzie się w tym zamierze udać zechcą.

Zołędowo, dnia 20. Sierpnia 1817.

Dnia 24. Września r. b. xrana o godzinie otey ruchomości bytego Liweranta Eliasza Szlome, składająca się z kanapow nasprężynach, Biorka, Fortepiana, szafy od sukien w formie Biorka, stołów, krzesłek, zwierciadeł rozmaitych, landszafów i kopersktychów, różnego fajancu, szkła szlifowanego, oraz innych kuchennych i gospodarznych sprzętów, przez Sekretarza Sądu Ziemiańskiego JP. Sauer najwięccy dającemu za gotową zapłatę w kurancie w domu tuteyszego krawca Mayatra Hohl, poiedynczo sprzedane będą, naktoraż to licytacyą, ochotę do kupna mający, ninieyszem zwywają sę.

Bydgoszcz dnia 28. Sierpnia 1817.

Król. Pruski Sad Ziemiański.

Doświadczenie mnie nauczyło w roku szóstym, że JMŚc. myśliwi tak z hartami wyżłami iako i ogarami, po polach blotach i knieiach dobr Grocholskich i Saubskich samowolnie polowali i mnie zmuszali do narażania ichże. Chcąc dla przyszłości uniknąć téy nie-

gen. Um nun diese Unannehmlichkeiten für die Zukunft zu vermeiden, habe ich die Ehre bekannt zu machen, daß es unter keinem Vorwande jemanden erlaubt ist, sowohl in den Schußlinien als Grocholsker Güttern zu jagen, und jeder meiner Forstbeamten den strengsten Befehl hat, nach den Vorschriften der Forstordnung §. 10. pag. 29. besonders die auf den Feldern herumlaufenden Windhunde nicht aufzufangen, sondern zu erschleßen. Meine Jäger werden ebenfalls sich aufs genaueste darnach richten, in fremden Forsten nicht zu jagen, keine sowohl mündliche als schriftliche Erlaubniß findet von jetzt an statt. Die Vorschriften der Forstordnung werden jedoch wegen der jagenden Hunde, die von einer fremden Grenze hinter dem Wild in oblige Forsten laufen, sobald der Jäger die vorschriftsmäßige Jagdordnung beobachtet, und seine Hunde durch ein Jagdhorn zusammen bläset, erfüllt werden, dagegen die Hunde, welche mit Fleiß über die Grenze in den Forst dieser Gütter gelassen werden, und das Wild aus demselben verschrecken, erschossen werden sollen.

Eine in Polnisch Ostpreußen bei Bromberg gelegene neue Windmühle, nebst Haus, Garten und einer Wiese ist Veränderungshalber sofort aus freier Hand zu verkaufen.

Veränderungshalber, bin ich entschlossen, mein Wohnhaus alhier, No. 117. gerade über der evangelischen Kirche, nebst Zubehör, aus freier Hand zu verkaufen; Kauflustige belieben sich bei mir zu melden.
Lobsenz, den 17ten August 1817.

Dr. Holtzheim.

Untern heutigen Tage, habe ich die, dem Apotheker Herrn Müller bisher zugehörige, Apotheke käuflich übernommen, werde mich den Geschäften der Apotheke selbst und ungetheilt widmen, und durch gewissenhafte und prompte Bedienung, ein mir sehr schätzbares Zutrauen zu erwerben, eifrig bestrebt seyn.
Bromberg, den 1sten September 1817.

Der Apotheker Essen.

In der Nacht vom 4ten zum 5ten September c. sind mir nachstehende Pferde gestohlen worden: eine rothschimmelige Stute etwa 4½ Fuß groß, 5 Jahr alt, stark in der Brust; und ein schwarzbrauner Wallach, auch etwa 4½ Fuß groß, 4 Jahr alt, und noch daran kennbar, daß er einen Riß am Horn des Vorderfußes bis zur Krone hinauf hat. Wer mir zur Entdeckung der Thäter das Erforderliche nachweisen kann, hat eine gute Belohnung zu gewärtigen.

Forsthaus Szepanowo, den 6ten September 1817.

Der Unterförster G. Dorn.

Ueber den Nachlaß des am 2ten November 1814 hieselbst verstorbenen Leder-Fabrikanten Johann Friedrich Eichelberg, ist auf den Antrag der Intestat-Erben von dem unterzeichneten Königl. Westpreussischen Land- und Stadt-Gericht, per Deorstam vom heutigen Tage, der erbschaftliche Liquidations-Prozeß eröffnet worden. In Gefolge dessen werden hienit alle und jede, welche an den gedachten Nachlaß aus irgend einem rechtlichen Grunde Ansprüche zu haben vermehren, vorgeladen, in dem auf den 15ten Oktober c., Vormittags um 10 Uhr in unserem Verhörs-Zimmer, vor dem ernannten Deputirten, Hrn. Assessor Leo, anberaumten Termin, entweder persönlich oder durch gesetzlich zulässige Bevollmächtigte, wozu ihnen behr. etwanigen Mangel an Bekanntschaft, die Justiz-Kommissarien Herren Suchland und Hantelmann in Kulm in Vorschlag gebracht werden, zu erscheinen, ihre Forderungen und worauf sie sich gründen, vollständig anzugeben, im Fall des Ausbleibens aber zu gewärtigen, daß sie aller ihrer etwanigen Vorrechte verlustig erklärt, und ihre Forderungen nur an dasjenige, was nach Befriedigung der sich meldenden Gläubiger von der Masse noch übrig bleiben möchte, verwiesen werden sollen.

Braunsberg, den 15ten Mai 1817.

Königl. Preuss. Land- und Stadt-Gericht.

Bei Eades, Unterzeichneten steht ein verdeckter Wagen mit eisernen Achsen zu verkaufen. Liebhaber können solchen täglich besuchen und den billigsten Preis erfahren.

Bromberg, den 2ten September 1817.

Zapf, Stellmacher-Meister.

Durch die Verfügung Sr. Excellenz des Herrn Justiz-Ministers vom 12ten Jull c. bin ich zum Notarius im Großherzogthum Posen ernannt.

Bromberg, den 21sten August 1817.

P. Schulz, Justiz-Kommissarius zu Bromberg.

Właściwie kamienicy w Gnieźnie pod liczbą 24 w rynku, która się składa z kilku pokojów, stajniow, szajzdu, 3 sklepów, z ogrodem 2 Morg Magdeburgskich, w raz z tąką zdana do handlu lub obrony, życzy sobie z wolney ręki takową sprzedać, życzący sobie może się zgłosić listownie, lub osobicie do podpisanego.

Gniezno dnia 1go Września 1817.

Grochowski, Adwokat w Gnieźnie.

Mit Bezugnahme auf meine in No. 33 öffentlicher Anzeiger pro 1817. erlassene Bekanntmachung, wegen des Drucks der Kassen-Abschluß-Formulare für die Königl. Domänen-Beamten, zeige ich jetzt ergebenst an, daß dieselben nunmehr die Presse verlassen haben. — Auf Wundtpapier kostet das Exemplar 2 ggr.

Bromberg, den 12ten September 1817.

Grünauer.
